

ONTWERP VAN DECREET HOUDENDE DIVERSE BEPALINGEN INZAKE ENERGIE EN KLIMAAT

Samenvatting

Dit verzameldecreet creëert een decretale rechtsgrond voor informatie-uitwisseling in het kader van *EU ETS 2* tussen de bevoegde autoriteit en de FOD Financiën.

Via dit verzameldecreet worden voorts aanpassingen doorgevoerd aan:

- Het Energiedecreet van 8 mei 2009;
- het decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator;
- het decreet van 26 april 2024 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de overdracht van taken van de energieregulator aan het VEKA in functie van de hervorming tot één overkoepelende Vlaamse nutsregulator.

Zo worden een aantal bepalingen gewijzigd die betrekking hebben op meldingsplichten voor de handhaving van de energieaudits en energieplannen van ondernemingen. Er wordt een meldingsplicht ingevoerd met betrekking tot de locaties waar stookolie en propaan worden geleverd zodat de Vlaamse overheid een zicht krijgt waar dergelijke vervuilende tanks en ketels zijn geplaatst.

Wat het netbeheer betreft wordt voorzien dat het expliciet mandaat dat een afnemer kan geven aan de dienstverlener van flexibiliteit of aan de aggregator, met wie de afnemer een contract heeft gesloten, om toegang te krijgen tot de nodige gegevens die de dienstverlener of aggregator nodig heeft om zijn activiteit als vermeld in artikel 4.1.17/1, §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, uit te oefenen, wordt opgeheven. Het geven van een expliciete toestemming is immers veel strenger dan bij de leveringsmarkt en maakt de dataprocessen bij de databeheerder ook complexer. De toestemming kan immers op een meer pragmatische manier bekomen worden bv. via het contract dat een dienstverlener van flexibiliteit of aggregator afsluit met een afnemer.

Er wordt voorgesteld om de Vlaamse Nutsregulator een termijn op de te leggen van negentig dagen waarbinnen ze een beslissing moeten nemen tot goedkeuring, tot verzoek om herziening, of tot weigering van de goedkeuring over alle modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren van de distributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, opgesteld in uitvoering van de toepasselijke technische reglementen. Door in het decreet een concrete termijn in te voegen wordt meer rechtszekerheid geboden en het laat een snellere reactie toe op marktontwikkelingen of wijzigende regelgeving.

Wat de energieprestaties van gebouwen betreffen wordt de indieningstermijn voor de EPB-aangifte conform het regeerakkoord, verlengd van vijf naar zes jaar. Ter omzetting van de nieuwe EPB-richtlijn wordt de rechtsgrond voor gebouwautomatisering en controlesystemen aangepast. Voorts wordt het toepassingsgebied van de renovatieverplichting verduidelijkt.

Wat gebouwlabeleling op patrimoniumniveau betreft wordt een wijziging doorgevoerd omdat het soms wenselijk is het label op te leggen voor een groep van gebouwen samen, om de mogelijkheid te bieden om te voldoen aan het minimumlabel op patrimoniumniveau i.p.v. op gebouwniveau. Dit laat organisaties met een groot patrimonium ook toe om een optimale vastgoedstrategie uit te werken. Dit is geen versoepeling, maar eerder een optimalisatie van hoe de labeleis kan gehaald worden. Naar analogie met de algemene labelplicht voor niet-residentiële gebouwen wordt het

Ook worden de administratieve sancties die aan energiedeskundigen kunnen worden opgelegd aangepast.

Er worden een aantal kleine aanpassingen doorgevoerd aan de opendata verplichting voor openbare besturen waarbij de gegevens waarover in kader van deze verplichting moet worden gerapporteerd, zoveel als mogelijk worden beperkt tot hetgeen vereist is in kader van de Energie-efficiëntierichtlijn.

- in het licht van de recent goedgekeurde CEN-EN 16325 standaard wordt de overdracht en het beheer van databanken van de Vlaamse Nutsregulator aan het VEKA herbekeken;
- het Energiedecreet van 8 mei 2009 en het decreet van 19 april 2024 worden aangepast naar aanleiding van de geplande inwerkingtreding van het nieuwe Strafwetboek in april 2026;
- artikel 9.1.4 van het Energiedecreet wordt gewijzigd zodat in een decretale rechtsgrond wordt voorzien opdat de Energiehuizen voor de uitvoering van hun taken toegang hebben tot de gegevens uit de backoffice van het uniek loket van de *Mijn VerbouwPremie*;
- een aantal verwijzingsfouten worden rechtgezet.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Dit decreet betreft het eerste verzameldecreet aangaande energie en klimaat van deze legislatuur. In dit kader worden enerzijds in uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord en de Beleidsnota een aantal aanpassingen aan het decretaal kader doorgevoerd, en anderzijds een aantal aanpassingen in uitvoering van of ter omzetting van Europese regels. Voorts worden aan het regelgevend kader een reeks aanpassingen doorgevoerd als gevolg van signalen die uit de sector komen.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

2. De herziening van de Richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie (hierna: de ETS-richtlijn) is een onderdeel van het Europese *Fit for 55* pakket. Dit pakket geeft invulling aan de Europese klimaatdoelen die streven naar tenminste 55% netto broeikasgasemissiereductie in 2030 ten opzichte van 1990 en netto klimaatneutraliteit tegen 2050, zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit. Om de aangescherpte reductiedoelstelling tegen 2030 en klimaatneutraliteit tegen 2050 te bereiken, werd het EU-ETS aangepast via een herziening van de ETS-richtlijn.
3. De gewijzigde ETS-richtlijn introduceert een afzonderlijk nieuw ETS voor emissies van het energetische gebruik van brandstoffen in de sectoren gebouwen, wegvervoer en aanvullende sectoren (hierna: ETS2). Voor het ETS2 worden aparte emissieplafonds vastgesteld en aparte emissierechten geveild, waardoor ook de prijsvorming van ETS1 en ETS2 verschillend zal verlopen. De Europese wetgever benadrukt echter wel dat er belangrijke parallellen zijn tussen de twee systemen op vlak van onder andere de werkwijze, monitoring, rapportage, verificatie, veiling en handhaving.
4. Op 20 december 2024 keurde de Vlaamse Regering reeds een besluit definitief goed dat de monitoring- en rapportageverplichtingen onder het ETS2 omzet¹. De invoering van het decretale kader voor de omzetting en implementatie van het nieuwe ETS2 vormt daarnaast het voorwerp van een afzonderlijk decretaal traject.² Tijdens de administratieve voorbereiding van het nieuwe emissiehandelssysteem in Vlaanderen bleek evenwel dat er nog geen voldoende rechtsbasis was voor informatie-uitwisseling tussen de FOD Financiën en het Vlaamse Energie- en Klimaatagentschap (VEKA). De accijnsdata, die wordt beheerd door de FOD Financiën, is onontbeerlijk voor de implementatie van het ETS2 door het Vlaamse Gewest, nu de ETS-richtlijn de gereguleerde entiteiten sterk linkt aan de (in België federale) accijnswetgeving.

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2024 over de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen van brandstoffen bij uitslag tot verbruik en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 over verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030. *BS* 13 januari 2025.

² Het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, wat betreft het invoeren van een emissiehandelssysteem voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en de aanvullende sectoren. De Vlaamse Regering keurde het ontwerp van decreet al een eerste keer goed op 14 februari 2025 (VR 2025 1402 DOC.0065/2QUATER).

11. Daarnaast worden aggregatoren en dienstverleners van flexibiliteit toegevoegd aan artikel 4.2.1, §2, 4° van het Energiedecreet van 8 mei 2009 zodat de Vlaamse Nutsregulator eventueel bijkomende regels kan vastleggen in de toepasselijke technische reglementen aan aggregatoren en dienstverleners van flexibiliteit in kader van de bepalingen die in dit punt 4° staan opgenoemd.

Vastlegging doorlooptijden Vlaamse Nutsregulator voor een beslissing tot goedkeuring, verzoek om herziening of weigering van de goedkeuring

- ## Meldingsplicht leveringen stookolie en propaan

- Rechtsgrond voor opvragen gegevens en handhaving verplichtingen omtrent energierapportering (energieplan, energieaudit) voor ondernemingen, niet-commerciële instellingen en publiekrechtelijke rechtspersonen*

⁴ https://www.vlaamsenutsregulator.be/sites/default/files/document/trde_versie_2024.pdf

14. Er wordt een aanpassing doorgevoerd aan artikel 7.7.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Er wordt voorzien in een, op basis van de huidige wetgeving nog ontbrekende, rechtsgrond om energieverbruiksdata omtrent het elektriciteitsverbruik, gasverbruik, verbruik van thermische energie en andere energiedragers op te vragen aan de betrokken beheerders van de netten om deze te kunnen gebruiken voor de handhaving van verplichtingen omtrent energierapportering (zoals bijvoorbeeld het energieplan en de energieaudit) die worden opgelegd aan ondernemingen, niet-commerciële instellingen en publiekrechtelijke rechtspersonen. Deze gegevens worden in de databank voor energieverbruik zullen opgenomen. Het handhaven van de verplichtingen op basis van artikel 7.7.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 zal tevens opgenomen worden in de doelstellingen van de databank. Er wordt tevens voorzien in een rechtsgrond om een niet-nakoming van deze meldingsplicht te handhaven.
15. Het betreffen evenwel gegevens waarover het VEKA via de netbeheerders al beschikt (wat dus betekent dat de ondernemingen niet individueel dienen te worden bevestigd, wat in hun hoofde een grote vermijding van administratieve lasten inhoudt) maar die mogelijks ook betrekking kunnen hebben op natuurlijke personen (bv. een landbouwer, zelfstandige). In het kader van gegevensverwerking dienen de essentiële elementen echter steeds decretaal worden ondervangen. Het gaat hierbij onder andere over de categorie van verwerkte gegevens, categorie van betrokken personen en het doel van de verwerking. Als het VEKA deze gegevens ook wil kunnen inzetten met als bijkomend doel handhaving dan dient daar zodoende een expliciete decretale grondslag voor te bestaan.

Wijzigingen PV-verplichting

16. Er worden wijzigingen aan de PV-verplichting voorgesteld die verband houden met de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de PV-verplichting. Voorgesteld wordt om het VEKA te machtigen verschillende categorieën van persoonsgegevens op te vragen en te verwerken om de uitstelregelingen effectief toe te kunnen passen. In bijvoorbeeld het uitstel in bij overname van een gebouw dat onder de verplichting valt⁵, is het noodzakelijk dat het VEKA de authentieke akte kan inzien. Voor de PV-verplichting wordt de toegang tot gegevens evenwel beperkt in artikel 12.5.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. De toegang wordt beperkt tot het VEKA, de Vlaamse Belastingdienst, de gebouweigenaar en de betrokken houder van een zakelijk recht. Andere diensten van de Vlaamse overheid of de netbeheerders hebben geen belang bij het ontvangen van de gegevens die voor het volgen en handhaven van de PV-verplichting worden bewaard.
17. Verder wordt voorgesteld om het zevende lid van artikel 7.7.3, §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 op te heffen. De opheffing beoogt een uniforme maximale termijn van vijf jaar vast te leggen voor alle uitstelregelingen die de Vlaamse Regering op grond van artikel 7.7.3, §1 kan vaststellen in het kader van de PV-verplichting.
18. Daarnaast wordt wat betreft de PV-verplichting nog een kleine wijziging in de sanctiebepaling van artikel 13.4.15 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 voorgesteld. Het woord "meldingsverplichting" wordt telkens vervangen door het woord "informatieverplichting". Het woord "informatieverplichting" dekt de lading

⁵ Deze uitstelregeling werd door de Vlaamse Regering opgenomen bij principiële goedkeuring op 14 maart 2025 van het besluit wat betreft de wijziging van de PV-verplichting voor grote afnemers en de vastlegging van een maximale bandingfactor voor nieuwe projecten met betrekking tot windenergie met een startdatum vanaf 1 januari 2026, maar werd gelet op het advies 77.570/1 van de Raad van State uiteindelijk niet weerhouden in de definitief goedgekeurde tekst.

van deze verplichtingen die door of krachtens artikel 7.7.3, §2, §3 en §4 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 zijn opgelegd juist.

Aanpassing uiterste indientermijn EPB-aangifte

19. Het huidige Vlaams Regeerakkoord vermeldt op pagina 48 dat de termijn voor de uitvoering van werkzaamheden om aan de renovatieplicht te voldoen en de termijn om bewijsstukken bij "Ingrijpende Energetische Renovaties" (IER) aan te leveren, wordt verhoogd naar zes jaar. Gelet op het feit dat een uitgevoerde IER dient te worden bewezen aan de hand van een EPB-aangifte en gelet op de werkbaarheid voor het VEKA (uniforme termijnen) wordt er voorgesteld de uiterste indientermijn voor het indienen van een EPB-aangifte (artikel 11.1.8, §1/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009) algemeen te verhogen van vijf jaar naar zes jaar.

Gebouwlabeling en renovatieverplichting op patrimoniumniveau

20. Momenteel legt het Energiedecreet van 8 mei 2009 vast dat er een minimum label kan opgelegd worden voor bepaalde gebouwen. Uit overleg met stakeholders met een groot patrimonium (steden en gemeenten, provincies, OCMW's, retail,...) blijkt echter dat het soms wenselijk is het label op te leggen voor een groep van gebouwen samen, om de mogelijkheid te bieden om te voldoen aan het minimumlabel op patrimoniumniveau i.p.v. op gebouwniveau. Dit laat organisaties met een groot patrimonium ook toe om een optimale vastgoedstrategie uit te werken. Het is dus geen versoepeling, maar eerder een optimalisatie van hoe de labelis kan gehaald worden.
21. Naar analogie met de algemene labelplicht voor niet-residentiële gebouwen wordt het label op patrimoniumniveau ook doorgetrokken naar de renovatieplicht, waar eveneens een minimaal label moet aangetoond worden. Dit zal dan ook op het niveau van het patrimonium kunnen en niet meer alleen voor het individuele gebouw.

Toepassingsgebied renovatieverplichting

22. De renovatieverplichting is momenteel van toepassing op alle overdrachten in volle eigendom. Omdat deze term veel verwarring en onduidelijkheid met zich meebrengt omdat het niet steeds duidelijk is of een rechtshandeling translatief dan wel declaratief is, wordt ervoor gekozen om de renovatieverplichting van toepassing te maken bij verkoop, ruil en schenking. Dit zorgt ervoor dat het voor nieuwe eigenaars duidelijk is of ze aan een renovatieverplichting moeten voldoen of niet.
23. Daarnaast werd in de Beleids- en Begrotingstoelichting 2025 opgenomen dat de EPC-verplichting en renovatieverplichting bij de inbreng in de huwgemeenschap zou weggewerkt worden aangezien dit zeer onrechtvaardig aanvoelde en een belemmering was voor gehuwden die een wijziging wilden doen aan hun huwelijksstelsel. Door het toepassingsgebied te beperken tot verkoop, ruil en schenking wordt hieraan tegemoet gekomen.

Aanpassing gebouwautomatisering en controlesystemen

24. Al in de EPBD-richtlijn van 2018⁶ werd aan niet-residentiële gebouwen met een installatie voor ruimteverwarming of koeling van minstens 290 kW de eis opgelegd om tegen 2025 een gebouwautomatisering en -controlesysteem te installeren.

⁶ Richtlijn (EU) 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen en Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie.

//

25. In de richtlijn worden de eisen waaraan de gebouwautomatisering en -controlesystemen moeten voldoen, net als de manier waarop de drempelwaarden van 70kW en 290kW maar heel summier beschreven. Het is nodig om hiervoor meer praktische regels op te leggen. Hiervoor wordt een delegatie naar de Vlaamse Regering voorzien.
26. Verder wordt bepaald dat de Vlaamse Regering de verplichting tot het plaatsen van een gebouwautomatisering en -controlesysteem kan leggen bij de eigenaar of gebruiker van het gebouw of de installatie. Immers, niet-residentiële gebouwen worden vaak casco verhuurd, waarbij de huurder de volledige installaties laat plaatsen. Het is logisch dat de huurder dan ook verantwoordelijk is om die installaties van een gebouwautomatisering en -controlesysteem te voorzien.
27. Een verplichting heeft maar zin als er ook handhaving op mogelijk is. Dit artikel geeft het VEKA een rechtsgrond om een administratieve geldboete op te leggen aan diegene die verantwoordelijk is voor het voldoen aan de eis. De vork waarbinnen de geldboete moet situeren, tussen 500 en 200.000 euro, werd voor de uniformiteit ontleend aan de renovatieverplichting. Deze is ruim genoeg om het VEKA in staat te stellen boetes op te leggen die in verhouding zijn tot de overtreding.

28. Er wordt een aanpassing doorgevoerd aan artikel 12.2.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Hiermee wordt voorzien in een, op basis van de huidige energiewetgeving nog onvolledige, rechtsgrond om bij bepaalde energieverbruikers en voor alle energiedragers de nodige gegevens op te vragen in functie van het opmaken van het energierapport en voor de onderbouwing van het Vlaamse beleid inzake rationeel energiegebruik, hernieuwbare energiebronnen en klimaatverandering en voor het sociale energiebeleid. Deze bepaling wordt ingevoerd als een alternatief voor het op termijn verdwijnen van huidige deelformulier energie van het *Integraal MilieuJaarVerslag* (IMJV) op grond waarvan deze gegevens thans worden bekomen. Het toepassingsgebied van deze verplichting zal dan ook beperkt zijn tot energieverbruikers met een verbruik van minstens 10 TerraJoule (zoals ook voorzien als een grens bij de verplichting uit artikel 11, lid 2 van richtlijn (EU) 2023/1791).

29. Er worden een aantal kleine aanpassingen doorgevoerd aan artikel 12.3.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. De gegevens waarover in kader van deze verplichting moet worden gerapporteerd, worden zoveel als mogelijk beperkt tot hetgeen vereist is in kader van de Energie-efficiëntierichtlijn. Dat wil zeggen dat de data met betrekking tot het omvormervermogen, het vermogen van decentrale productie-eenheden en het piekvermogen komt te vervallen. Eveneens wordt de mogelijkheid geschrapt om kwartierwaarden, uurwaarden of maandwaarden openbaar te maken gezien dit ingevolge de Energie-efficiëntierichtlijn eveneens niet wordt opgelegd en dit het open data portaal dat de data ontsluit zwaar zou belasten.

steuncertificaten en garanties van oorsprong, waarin garanties van oorsprong worden afgegeven, overgedragen en geschrapt, en de daarmee gepaard gaande aanpassing van de interfaces tussen de verschillende IT-systemen betreft een complex en grootschalig IT-project waaraan risico's (o.a. qua performantie, fouten,..) verbonden zijn en waarbij er dient samengewerkt te worden met de Vlaamse Nutsregulator en de netbeheerders. De grootste risico's gaan gepaard met het luik van de databank dat de steuncertificaten bevat die een geldelijke tegenwaarde van miljarden euro's omvat. Gezien de grote financiële impact voor investeerders, moet een goede werking van de databank voor steuncertificaten ten alle tijden gegarandeerd blijven. De memorie van toelichting bij het decreet van 26 april 2024 verduidelijkt daarom dat voor de overdacht een zeer grondige voorbereiding nodig is.⁹

34. In het kader van deze voorbereidingen werd een structureel overleg opgestart met de toenmalige VREG om de overdracht van het beleid inzake garanties van oorsprong en het beheer van de databank grondig te analyseren, zowel op beleidsmatig als IT-technisch vlak. Het doel van dit overleg was om uitvoering te geven aan het decreet van 26 april 2024 met het oog op het beperken van de IT-risico's en het afspreken van een duidelijke taakverdeling tussen de Vlaamse Nutsregulator en het VEKA¹⁰. Tijdens het bekijken van de verschillende opties m.b.t. de databank werd één randvoorwaarde geïdentificeerd die niet gekend was bij de stemming van het decreet van 26 april 2024 en voortkomt uit de recent goedgekeurde CEN-EN 16325 standaard^{11,12}. De geïdentificeerde randvoorwaarde heeft betrekking op de definitie van *issuing body* in deze CEN-standaard, die bepaalt dat de afgifte, overdracht en schrapping van garanties van oorsprong bij dezelfde instantie moet zitten, nl. bij de *issuing body*, die (bijgevolg) de beheerder is van de databank van garanties van oorsprong en lid is van de "Association of Issuing Bodies" (AIB).
35. Rekening houdend met deze CEN-standaard werden de mogelijkheden in kaart gebracht en het opportuun geacht om de databank en bijgevolg dus ook de officiële rol als *issuing body* bij de Vlaamse Nutsregulator te houden, dit in overleg met de Vlaamse Nutsregulator. Concreet is het de bedoeling dat de Vlaamse Nutsregulator de officiële *issuing body* voor garanties van oorsprong en de beheerder van de databank met de groenestroomcertificaten, de warmtekrachtcertificaten en de garanties van oorsprong blijft. De overdracht van de databank zou immers een complex en kostelijk IT-project vergen, met aanzienlijke risico's en een lange implementatietermijn. Bovendien vereist de Hernieuwbare Energierichtlijn (RED III, Artikel 31a) dat de nationale databanken van garanties van oorsprong op korte termijn interageren met de Uniedatabank, wat reeds aanzienlijke aanpassingen van de bestaande systemen met zich mee zal brengen. Daarom werd beslist om het beheer van de databank niet naar het VEKA over te dragen.
36. Een deel van de taken van de *issuing body* – met name de beleidsmatige taken – zullen echter wel door het VEKA worden opgenomen. In dat kader zal het VEKA ook deelnemen aan AIB, onder meer om actief bij te dragen aan de beleidsgerichte werkgroepen. Door de alle beleidstaken rond garanties van oorsprong toe te wijzen aan het VEKA, kan dit instrument ook ingezet worden om de doelstellingen inzake hernieuwbare energie en de energietransitie te realiseren volgens de politieke

⁹ Parl. St Vlaams Parlement (2023-2024), St. 2028/1, p. 13-14.

¹⁰ Merk op dat er nog geen uitvoeringsbesluit bij het decreet van 26 april 2024 werd uitgewerkt.

¹¹ De geüpdatete CEN-standaard werd op 6 maart 2025 formeel door de nationale normalisatie-instellingen aangenomen.

¹² De vereisten die de lidstaten of de aangewezen bevoegde organen voor garanties van oorsprong opleggen moeten in overeenstemming zijn met deze CEN-standaard, zoals bepaald in Artikel 19 van de Richtlijn Hernieuwbare Energiebronnen over garanties van oorsprong.

keuzes die de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement wenst te maken eerder dan door de onafhankelijke regulator wordt bepaald. De deelname van het VEKA aan AIB stelt Vlaanderen bovendien in staat om zijn beleidsvisie te vertalen naar de Europese standaard voor garanties van oorsprong.

37. Hoewel de Vlaamse Nutsregulator officieel aangewezen blijft als *issuing body* voor garanties van oorsprong en verantwoordelijk blijft voor het beheer van de databank, zullen de beleidstaken voortaan volledig door het VEKA worden opgenomen.
38. Om deze samenwerking op een duidelijke en gestructureerde manier te organiseren, is het noodzakelijk een formeel partnerschap op te richten. Dit partnerschap maakt het mogelijk om heldere afspraken te maken over onder meer de taakverdeling, verantwoordelijkheden en samenwerking tussen beide entiteiten. De wijzigingen zoals voorzien in het decreet van 26 april 2024 worden daarom herzien en afgestemd op deze samenwerking.
39. In essentie bepalen de voorgestelde wijzigingen dus dat:
- De Vlaamse Nutsregulator de rol als *issuing body* van garanties van oorsprong en het bijhorende lidmaatschap van de Association of Issuing Bodies (AIB) zal behouden. Deze rol zal dus niet worden overgedragen naar het VEKA. Echter wordt er wel een partnerschap tussen de Vlaamse Nutsregulator en het VEKA opgezet, waarbij het VEKA het beleid opneemt rond garanties van oorsprong en dus ook zal deelnemen aan AIB.
 - De Vlaamse Nutsregulator de formele toekenning van de groenestroomcertificaten, de warmtekrachtcertificaten en de garanties van oorsprong zal behouden. Deze taak wordt dus niet overgedragen naar het VEKA.
 - De Vlaamse Nutsregulator het beheer van de databank waarin deze certificaten en garanties van oorsprong worden geregistreerd en de toepassing waarin ze kunnen worden verhandeld en ingeleverd ("V-platform") zal behouden. Het beheer van de databank en het V-platform wordt dus niet overgedragen naar het VEKA.
 - De in het decreet van 26 april 2024 voorziene toewijzing aan het Energiefonds van de inkomsten die voortvloeien uit de retributie voor het inleveren, aankopen, importeren/exporteren en vernietigingen van garanties van oorsprong niet zal doorgaan, maar dat die als inkomst bij de Vlaamse Nutsregulator zal blijven. In het Ondernemingsplan 2025 (p. 33) schat de Vlaamse Nutsregulator in dat zij in 2025 0,9 miljoen euro inkomsten zal ontvangen uit de retributie voor het verhandelen van garanties van oorsprong voor groene stroom. Deze middelen worden ingezet voor het beheer en onderhoud van de centrale databank, de toepassing V-platform en de koppelingen (interfaces) naar de IT-systemen van VEKA, Fluvius, Elia, Fluxys en de Hub van AIB. Ook het lidmaatschap van AIB en zijn personeelsinzet voor de uitoefening van zijn taken inzake groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong worden hiermee gedekt.
 - Zoals reeds bepaald in het decreet van 26 april 2009, zal de Vlaamse Nutsregulator zijn huidige controlerende en sanctionerende taken blijven uitvoeren ten aanzien van de leveranciers en netbeheerders inzake de groenestroomcertificaten, de warmtekrachtcertificaten en de garanties van oorsprong.

Overige wijzigingen

40. Het ontwerpdecreet bevat ook nog de volgende wijzigingen:
- In o.a. het Energiedecreet van 8 mei 2009 en het decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator wordt nog verwezen naar artikel 458 Strafwetboek (bestrafing schending beroepsgeheim). Aangezien het nieuwe Strafwetboek op 8 april 2026 in werking zal treden, moet die verwijzing

- Er wordt in een decreetale rechtsgrond voorzien zodat de Energiehuizen voor de uitvoering van hun taken toegang hebben tot de gegevens uit de backoffice van het uniek loket van de *Mijn VerbouwPremie*.
- Er wordt een aanpassing doorgevoerd aan artikel 12.2.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Hiermee wordt voorzien in een, op basis van de huidige wetgeving nog onvolledige, rechtsgrond om bij alle energieverbruikers en voor alle energiedragers de nodige gegevens op te vragen in functie van het opmaken van het energierapport en voor de onderbouwing van het Vlaamse beleid inzake rationeel energiegebruik, hernieuwbare energiebronnen en klimaatverandering en voor het sociale energiebeleid.
- De termijn voor de Vlaamse Nutsregulator om conform artikel 4.3.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 te beslissen over een aanvraag tot het verkrijgen van een leveringsvergunning wordt verlengd en gelijk getrokken met de termijn voor het goedkeuren van het investeringsplan van de netbeheerder.
- Er werden in het Energiedecreet van 8 mei 2009 een aantal foute verwijzingen rechtgezet en tekstverduidelijkingen aangebracht.

Budgettaire impact

- Door de aanpassingen aan artikel 13.4.10 wordt verwacht dat de inkomsten zullen stijgen. Jaarlijks worden er ca. 150 à 200 kleinere inbreuken vastgesteld bij de controles op correcte rapportering. Er wordt wel verwacht dat dit aantal zal dalen eenmaal deze inbreuken effectief tot sancties zullen leiden. Het boetebedrag per type inbreuk moet nog vastgelegd worden maar indien gerekend wordt met 250 à 500 euro per inbreuk zal het jaarlijkse totaalbedrag aan administratieve geldboetes dat hierdoor wordt opgelegd tussen 40.000 en 80.000 euro liggen.
- In het kader van de omzetting van de regels aangaande gebouwautomatisering en -controlesystemen uit richtlijn (EU) 2024/1275 wordt in een nieuw artikel 13.4.9/3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 opgenomen dat als het VEKA vaststelt dat niet aan de verplichtingen vastgesteld door of krachtens artikel 11.1/1.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 is voldaan, kan het VEKA aan de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die verantwoordelijk is voor het halen van die verplichting een administratieve geldboete opleggen van 500 euro tot en met 200.000 euro. Aangezien de Vlaamse Regering de concreet te behalen eisen nog moet vastleggen, kan er echter geen inschatting worden gemaakt met betrekking tot de jaarlijks te innen boetebedragen.
- Aan artikel 13.4.14 van Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt een handhabingsbepaling toegevoegd waardoor met betrekking tot de meldingsplicht uit artikel 7.7.2, §10 het VEKA, na aanmaning, een administratieve geldboete wordt opgelegd onder de vorm van een dwangsom van 100 euro per kalenderdag dat de aanmaningstermijn wordt overschreden. De jaarlijks te innen boetebedragen worden als zeer beperkt ingeschat.
- In het nieuwe artikel 13.4.18 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt een handhabingsbepaling toegevoegd waardoor met betrekking tot de meldingsplicht uit artikel 11.1.1, §4 het VEKA, na aanmaning, een administratieve geldboete kan opleggen onder de vorm van een dwangsom van 100 euro per kalenderdag dat de aanmaningstermijn wordt overschreden. De jaarlijks te innen boetebedragen worden als zeer beperkt ingeschat.
- In het nieuwe artikel 13.4.19 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt een handhabingsbepaling toegevoegd dat het VEKA een rechtsgrond biedt om een

pagina 12 van 50

- Artikel 35
- Artikel 72 (inwerkingtredingsbepaling)

Toezicht en handhaving

46. Het decreet bevat een reeks aanpassingen aan bestaande handhabingsbepalingen met betrekking tot energieprestatiecertificaten, maar voorziet ook in de invoering van een aantal nieuwe handhabingsbepalingen:
- In het kader van de omzetting van de regels aangaande gebouwautomatisering en -controlesystemen uit richtlijn (EU) 2024/1275 wordt in een nieuw artikel 13.4.9/3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 opgenomen dat als het VEKA vaststelt dat niet aan de verplichtingen vastgesteld door of krachtens artikel 11.1/1.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 is voldaan, kan het VEKA aan de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die verantwoordelijk is voor het halen van die verplichting een administratieve geldboete opleggen van 500 euro tot en met 200.000 euro.
 - Ook wordt aan artikel 13.4.14 van Energiedecreet van 8 mei 2009 een handhabingsbepaling toegevoegd waardoor met betrekking tot de meldingsplicht uit artikel 7.7.2, §10 het VEKA, na aanmaning, een administratieve geldboete onder de vorm van een dwangsom van 100 euro per kalenderdag dat de aanmaningstermijn wordt overschreden.
 - Eenzelfde handhabingsbepaling als in het ontworpen artikel 13.4.14 wordt opgenomen in het ontworpen artikel 13.4.18 met betrekking tot de meldingsplicht uit artikel 11.2.1, §4 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.
 - Ook wordt een handhabingsbepaling opgenomen (het ontworpen artikel 13.4.19) omtrent de rapporteringsverplichting voor de brandstofleveranciers.

C. TOTSTANDKOMINGSPROCEDURE

C.1. REGELGEVENDE PROCEDURE

47. De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 18 juli 2025 haar eerste principiële goedkeuring¹⁴ aan het voorontwerp van decreet 'houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat', en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om over het voornoemd voorontwerp het advies van de Vlaamse Nutsregulator (VNR), de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC), en van de SERV en de Minaraad in te winnen, alsook om het voornoemd voorontwerp in het kader van de richtlijn 2015/1535/EU bij de Europese Commissie aan te melden.

C.2. ADVIES VAN DE VLAAMSE NUTSREGULATOR (VNR)

48. De Vlaamse Nutsregulator gaf zijn advies op 29 augustus 2025. In dat advies stelde de regulator:
- Artikel 4.1.17/1, §3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bepaalt dat een dienstverlener van flexibiliteit en aggregator een overeenkomst sluit met een deelnemer aan flexibiliteit. Gelet op de rechtstreekse werking van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) betekent dit volgens de Vlaamse Nutsregulator dat de dienstverlener van flexibiliteit en aggregator de persoonsgegevens noodzakelijk voor de uitvoering van dit contract rechtmatig mag verwerken (rechtsgrond art. 6, 1,b AVG). Het geven van toestemming voor die verwerkingen is m.a.w. niet nodig omdat ze contractueel noodzakelijk zijn. Voor bijkomende verwerkingen, los van de uitvoering van het contract, moet de

¹⁴ VR 2025 1807 DOC.0612/1QUATER

////////////////////////////////////

Er wordt akte genomen van de opmerking van de regulator. Het betreffen in eerste instantie inderdaad gegevens die van bij de werkmaatschappij komen en waarbij uiteraard de regeling van artikel 4.1.22/5 en 4.1.22/8 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 van toepassing blijft.

- Er wordt akte genomen van de opmerking van de regulator.

Als er echter 'onrechtmatig gebruik' van de gegevens is of wordt vastgesteld, dan zijn de standaardregels van toepassing met betrekking tot transparantie en controle, als bedoeld in de AVG. Onrechtmatige toegang is eigenlijk strictu sensu zelfs een "datalek", en daarbij gelden zelfs stringente specifieke regels over de te nemen veiligheidsmaatregelen, alsook een meldingsplicht bij de bevoegde gegevensbeschermingsautoriteit en transparantie richting de betrokkenen.

- ////////////////////////////////////

Hiermee wordt rekening gehouden. Het is de eerste interpretatie die wordt beoogd. De door de Vlaamse Nutsregulator geviseerde bewoording komt heden echter ook al voor in artikel 4.1.19, §3 en artikel 4.1.19/1, §3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 zodat het in het licht van uniformiteit aangewezen lijkt ook die bepalingen allen qua bewoordingen op elkaar af te stemmen. Tevens lijkt het dan wel ook dienstig tegelijkertijd expliciet te verduidelijken dat die verlenging een eenmalig gegeven is en dat niet iedere vraag die de Vlaamse Nutsregulator stelt dan opnieuw de termijn met dertig dagen gaat verlengen.

- Op dit advies wordt niet ingegaan. Wat de Vlaamse Nutsregulator vraagt is eigenlijk strijdig met punt 1°, a van aanwijzing 151 van de omzendbrief VR 2019/4 ("omzendbrief wetgevingstechniek"), waarin duidelijk het volgende wordt gesteld:

Het lijkt dan ook dienstig om in het Energiedecreet van 8 mei 2009, waar heden die term "kalenderdag(en)" verkeerdelijk wordt gebruikt, een wetgevingstechnische rechtzetting richting "dag(en)" door te voeren ten einde een uniform taalgebruik te garanderen.

- De Vlaamse Nutsregulator is evenwel van oordeel dat het formuleren van de toegang van het VEKA, elektriciteitsdistributienetbeheerders, aardgasdistributienetbeheerders, de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, de transmissienetbeheerder en de warmte- en koudenetbeheerders en de beheerder van het vervoersnet als een '*leesrecht*' te beperkend is omdat die partijen bijvoorbeeld ook data wegschrijven in de centrale databank.

Het is echter de bedoeling dat de beleidstaken weldegelijk volledig worden overgedragen aan het VEKA, terwijl de Vlaamse Nutsregulator formeel *issuing body* en beheerder van de databank blijft. Dit betekent een duidelijke verschuiving in het

pagina 16 van 50

49. De regulator maakt ook een aantal opmerkingen die in sé geen betrekking hebben op het voorliggende ontwerp van decreet, maar een kritiek vormen op de reeds geldende bepalingen van het Energiedecreet van 8 mei 2009:

- Ofschoon de term "afnemer" in de context van artikel 4.1.17/8 niet incorrect is, kan inderdaad een meer inhoudelijk aansluitend begrip (deelnemer aan flexibiliteit) worden gehanteerd. Het bewuste artikel zal dan ook in die richting worden aangepast.

- Dit is eigenlijk een kritiek op de reeds bestaande (dus los van het terugdraaien van de regeling van het decreet van 26 april 2024) regeling uit het Energiedecreet van 8 mei 2009, waarbij door artikel 7.1.4 en 7.1/1.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 de regulator is aangeduid als de unieke verwerkingsverantwoordelijke.

////////////////////////////////////

C.3. GEZAMENLIJK ADVIES VAN DE MINARAAD & DE SERV

51. De Raden maakten de volgende opmerkingen:

- Zoals in de memorie van toelichting wordt uiteengezet heeft de Vlaamse overheid vandaag geen zicht op de locaties waar een fossiele stookketel is geplaatst, en is het nodig dat daarvan een inventaris wordt gemaakt. De in voorliggend decreet voorziene rapportage kan gebruikt worden voor de secundaire controle op de

pagina 18 van 50

Elke overheid is immers in beginsel bevoegd voor de middelen en instrumenten ter bevordering van de naleving en voor de handhaving van de door haar uitgevaardigde regels. Het gaat om een accessoire of inherente bevoegdheid bij de eigen materiële bevoegdheid van de gewesten, de gemeenschappen en de federale overheid.¹⁵ Wat gedwongen invordering betreft, is dit echter een problematiek die de thans voorliggende specifieke problematiek van de brandstofleveranciers overstijgt en eerder een algemene problematiek richting de effectiviteit van invordering richting buitenlanders is:

- T.a.v. *Belgische* leveranciers zijn de gemeenrechtelijke regels inzake gedwongen tenuitvoerlegging spelen. Het Gewest kan dan met name uitvoerend beslag laten leggen op bv. de bankrekeningen van de leverancier; diens onroerende goederen; de vorderingen die hij heeft op derden; etc.
- Op de invordering van de opgelegde boete in het *buitenland* (t.a.v. buitenlandse leveranciers), zijn de gemeenrechtelijke regels inzake gedwongen tenuitvoerlegging naar Belgisch recht uiteraard niet toepasselijk. Er bestaan wel gemeenrechtelijke Europese instrumenten voor de grensoverschrijdende invordering van andere uitvoerbare titels, zoals vonnissen en authentieke akten, maar deze instrumenten lijken niet van toepassing te zijn op dwangbevelen. De weinige rechtsleer die hierover is verschenen, suggereert dat de invorderende overheid land per land zal moeten bekijken wat de lokale wetgeving toelaat om het Belgische dwangbevel ook daar uitvoerbaar te laten verklaren. In vele gevallen zal er inderdaad wellicht (net zoals in België) een procedure bestaan om uitvoerbare titels die niet onder voormelde gemeenrechtelijke instrumenten vallen (bv. vonnissen van buiten de EU) uitvoerbaar te laten verklaren. Dit is de zgn. *exequatur*-procedure. In geval dergelijke procedures beschikbaar zijn voor een verzoek tot uitvoerbaarverklaring van een Belgisch dwangbevel, wat aannemelijk lijkt wat betreft de EU dan zou het Gewest, na zo'n gebeurlijke lokale uitvoerbaarverklaring, vervolgens de lokale regels inzake tenuitvoerlegging (uitvoerend beslag) verder moeten volgen. Deze verschillen van land tot land.

Tot slot moet er ook op worden gewezen dat dergelijke brandstofleveranciers, als zij zich terug op het grondgebied van de Vlaamse overheid bevinden (bijvoorbeeld bij volgende leveringen) zij zich net als alle andere weggebruikers blootstellen aan de controles van de douane, van Vlabel, enzovoort, en dat eens zij zich op het Belgische grondgebied bevinden blootstellen aan de bovenvermelde sancties.

Het feit dat de effectiviteit van de invordering richting buitenlanders in het algemeen lager is, kan echter geen grond zijn om een bepaalde maatregel niet te nemen. Per analogie van een dergelijke argumentatie zou men dan bijvoorbeeld immers alle snelheidsbeperkingen moeten afschaffen omdat de invordering van de boetes wegens de overtreding ervan jegens een buitenlander minder effectief is dan tegen een Belg.

- De Minaraad en SERV ondersteunen de intentie om de rapporteringsverplichting voor openbare besturen uit artikel 12.3.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 zoveel mogelijk te beperken tot wat de Richtlijn (EU) 2023/1791 voorschrijft, zoals

¹⁵ GwH 10 juli 2002, nr. 125/2005, B.6.1. J. THEUNIS en D. VAN EECKHOUTTE, "Naleving en handhaving: strafrecht, strafvervolgung, administratieve sancties, administratieve rechtscolleges" in B. SEUTIN en G. VAN HAEGENDOREN (eds.), *De transversale bevoegdheden in het federale België*, Brugge, die Keure, 2017, 449.

////////////////////////////////////

De Raden stellen ook voor om omwille van duidelijkheid en het vermijden van administratieve lasten de rapportering enkel te vereisen voor gebouwen met een bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 250 m² die eigendom zijn van of gebruikt worden door overheidsinstanties. Op die wijze zouden bijvoorbeeld kleine zorg-, welzijns- en onderwijsinstellingen niet langer onder deze verplichting vallen.

In artikel 6, lid 5 van de richtlijn wordt dan ook voorgeschreven dat lidstaten een algemeen beschikbare en toegankelijke inventaris moeten opstellen van de gebouwen die in eigendom of gebruik zijn overheidsinstanties.

Er dient immers in herinnering te worden gebracht dat de afbakening die in de richtlijn wordt voorgesteld voor het begrip 'overheidsinstanties', losstaat van de realiteit in de verschillende lidstaten. Dit wil zeggen dat afhankelijk van de context in verschillende lidstaten heel verschillende sectoren tot het toepassingsgebied van de verplichting kunnen behoren. In Vlaamse context heeft dit als gevolg dat er binnen sectoren zelfs een onderscheid bestaat. De gemeentescholen zouden onder de Europese invulling van het begrip 'overheidsinstanties' bijvoorbeeld wel tot het toepassingsgebied deze verplichting behoren maar de scholen van het vrij onderwijs niet. Binnen de zorgsector kan een soortgelijke vergelijking gemaakt worden: woonzorgcentra of kinderopvanginitiatieven van gemeentebesturen zouden wel tot het toepassingsgebied van deze verplichting behoren maar private initiatieven niet. Terwijl het wel om dezelfde sector gaat, waarvan de werking en gebouwinfrastructuur vaak ook (grotendeels) gefinancierd worden via overheidsfinanciering. Om gelijkheid binnen de opendataverplichting te waarborgen, werd er in 2024 door de decreetgever voor gekozen deze verplichting een breder toepassingsgebied te geven dan de strikte Europese invulling van het begrip 'overheidsinstanties'. Daarom werd het personele toepassingsgebied

Op de vraag van de Raden om gebouwen van openbare besturen kleiner dan 250 m² uit te zonderen wordt wel ingegaan. Ook wordt het toepassingsgebied verder beperkt tot "verwarming, koeling, elektriciteit en warm water" en zal de verplichting niet langer over het energieverbruik van de volledige organisatie gaan. Op die wijze vallen bv. de kleine zorg-, welzijns- en onderwijsinstellingen niet langer onder deze verplichting en worden de opgevraagde gegevens afgelijnd op hetgeen dat gevraagd wordt in artikel 6, lid 5 van de richtlijn.

52. De Vlaamse Toezichtscommissie (VTC) gaf haar advies op 9 september 2025. Het advies werd echter door de voorzitter pas op 22 september 2025 ondertekend en op 23 september 2025 bezorgd.

- De VTC is van oordeel dat de doeleinden van de gegevensverwerking in het ontwerpdecreet welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn en dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.

- De VTC is van oordeel dat het voorgelegde ontwerpdecreet voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- a. de taak van algemeen belang verduidelijken in de memorie;
- b. de gegevensstroom naar de subsidiedatabank vermelden en beschrijven.

Hieraan wordt gevolg gegeven.

Het is niet duidelijk wat de VTC hiermee juist bedoelde. Het ontwerpdecreet bevat immers *geen* bepalingen die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens met betrekking tot subsidies en heeft dan ook geen link met de subsidiedatabank van het Departement Financiën en Begroting.

////////////////////////////////////

- De VTC stelt dat er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens naar een andere instantie of naar een externe overheid of naar een private organisatie of daarvoor een beraadslaging te vragen. Verder, wat de federale overheden betreft, met artikel 20 van de WVG en artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid dat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité belast met het verlenen van een beraadslaging voor mededelingen van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, zoals opgelegd door artikel 42 van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid. De VTC vestigt verder de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor respectievelijk de toegang tot de gegevens van het Rijksregister en het gebruik van het rijksregisternummer.

- De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het ontwerpdecreet aan te vullen met de verplichting voor de verwerkingsverantwoordelijke om de vermeldingen zoals bedoeld in artikel 12 AVG op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

pagina 23 van 50

Punt 1°, a van aanwijzing 151 van de omzendbrief VR 2019/4 ("omzendbrief wetgevingstechniek"), stelt immers:

a) Een woord heeft verschillende vergelijkbare betekenissen. Als u bijvoorbeeld een termijn in werkdagen wilt uitdrukken, moet u bepalen welke dagen geen werkdagen zijn. Als u wilt dat de termijn alle dagen omvat, ligt het woord dagen voor de hand. Gebruik dus niet het woord kalenderdagen.

Het lijkt dan ook dienstig om in het Energiedecreet van 8 mei 2009, waar heden die term "kalenderdag(en)" verkeerdelijk wordt gebruikt, een wetgevingstechnische rechtzetting richting "dag(en)" door te voeren ten einde een uniform taalgebruik doorheen het hele decreet te garanderen.

Artikel 8

Via een voorstel van decreet, dat het decreet van 13 juni 2025²³ werd, werd in het Energiedecreet van 8 mei 2009 een artikel 4.1.11/8 ingevoegd. De diensten van het Vlaams Parlement hebben echter niet opgemerkt dat er eerder via het decreet van 17 mei 2024²⁴ al een artikel 4.1.11/8 met betrekking tot veiligheid was ingevoegd. Dit betekent zodoende een dubbele nummering. Het recent in 2025 ingevoerde artikel 4.1.11/8 wordt dan ook vernummerd naar artikel 4.1.11/7/1 ten einde verwarring te vermijden.

Artikel 10

In artikel 4.1.17/1, §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt een verkeerde verwijzing rechtgezet.

Artikel 11

In artikel 4.1.17/8 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt de term "afnemer" telkens vervangen door de term "deelnemer aan flexibiliteit". Dit houdt een verdere verduidelijking van de bepaling in. De term "deelnemer aan flexibiliteit" is een meer inhoudelijk aansluitende term.

Verder heft dit artikel het expliciete mandaat dat de afnemer kan geven aan de dienstverlener van flexibiliteit of aan de aggregator, met wie de afnemer een contract heeft gesloten, om toegang te krijgen tot de nodige gegevens die de dienstverlener of aggregator nodig heeft om zijn activiteit als vermeld in artikel 4.1.17/1, § 1, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 uit te oefenen op. Dit expliciete mandaat vormt een drempel voor het opschalen van de uitrol van flexibiliteit op laagspanning omdat er door de afnemer telkens expliciete toestemming moest gegeven worden aan de dienstverlener van flexibiliteit of aggregator om de toegang te verlenen tot de nodige gegevens. Deze regeling is veel strenger dan bij de leveringsmarkt en maakt de dataprocessen bij de databeheerder ook complexer. Door deze expliciete toestemming te schrappen kan deze toestemming ook op een meer pragmatische manier bekomen worden bv. via het contract dat een

²³ Decreet van 13 juni 2025 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de invoering van een forfaitaire vergoedingsregeling voor geblokkeerde toegangspunten en de uitstelmogelijkheden voor de PV-verplichting betreft, BS 2 juli 2025.

²⁴ Decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, de wet van 24 december 1970 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van gasdistributie-installaties, het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft netbeheer en energie-efficiëntie, BS 3 juni 2024.

vermeld in artikel 7.2.3, §2, eerste lid, aanbieders van energiediensten met inbegrip van aggregatoren, dienstverleners van flexibiliteit en afnemers”.

Artikel 1.2.4 van het Technisch Reglement bepaalt welke documenten eerst moeten goedgekeurd worden door de Vlaamse Nutsregulator. In het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit (TRDE) van 25 juni 2021²⁵ was opgenomen dat de Vlaamse Nutsregulator een gemotiveerde beslissing moet nemen binnen de zestig dagen. In de huidige versie van het TRDE²⁶ is opgenomen dat de Vlaamse Nutsregulator binnen een 'redelijke termijn' na ontvangst van het voorstel een beslissing tot goedkeuring, tot verzoek om herziening van het voorstel, of tot weigering van de goedkeuring neemt.

Intussen wordt vastgesteld dat het langer duurt vooraleer de Vlaamse Nutsregulator een beslissing neemt. De beslissingen over het aansluitingscontract, flexibiliteit, netverliezen, Synergrid-voorschriften, samenwerkingsovereenkomst met Elia, dienstencatalogus, datatoegangscontract, ... laten soms maanden op zich wachten.

Het nut van deze goedkeuring wordt op zich niet betwijfeld. Zo werd bijvoorbeeld eind 2024 door de toenmalige VREG vastgesteld dat er grondige problemen waren met een voorstel van nieuw aansluitingscontract, dat niet in lijn was met dwingende bepalingen ter bescherming van de afnemer uit o.a de Wet Productaansprakelijkheid, Boek VI WER en Boek 5 en 6 BW (zie BESL-2024-104).

Het gevolg van de langere doorlooptijd is echter dat de aanpassingen in het aanbod van de netbeheerder en de vertaalslag van nieuwe regelgeving naar contracten en reglementen te lang op zich laten wachten. Hierdoor kan niet snel genoeg ingespeeld worden op de continu veranderende energiemarkt en de uitdagingen van de energietransitie. Door in het decreet opnieuw een concrete termijn in te voegen wordt meer rechtszekerheid geboden en het laat een snellere reactie toe op marktontwikkelingen of wijzigende regelgeving.

Er dient zodoende een billijk evenwicht worden gevonden tussen enerzijds de tijd die hiervoor nodig is en anderzijds het vermijden dat de procedure belemmeringen voor de markt creëert. Er wordt voorgesteld om de Vlaamse Nutsregulator een termijn op te leggen van negentig dagen waarbinnen een beslissing moet worden genomen over de voorgelegde documenten. Dit is een termijn die enerzijds de regulator moet toelaten om een grondig onderzoek uit te voeren, en anderzijds een termijn die de netbeheerder uitzicht biedt op een snelle uitspraak over de voorgelegde documenten, teneinde te kunnen inspelen op de continu veranderende energiemarkt en de uitdagingen van de energietransitie. Het staat daarbij uiteraard de regulator vrij om middels haar technisch reglement zichzelf strengere beslissingstermijnen op te leggen.

Artikel 18

Vandaag moet de Vlaamse Nutsregulator binnen de twee maanden na het indienen van een aanvraag een beslissing nemen over een aanvraag tot het verkrijgen van een leveringsvergunning. Haalt de regulator die termijn niet dan wordt de leveringsvergunning stilzwijgend toegekend. Er wordt voorgesteld om – naar analogie met de procedure tot goedkeuring van het investeringsplan uit artikel 4.1.19, §3, tweede lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 – deze termijn te verlengen van twee naar drie maanden, met de mogelijkheid om eenmalig gemotiveerd deze termijn met dertig dagen te verlengen. Op die wijze krijgt de regulator enerzijds meer tijd om het nodige onderzoek te doen naar de vereiste financiële capaciteit en/of professionele betrouwbaarheid maar wordt

²⁵ https://www.vlaamsenutsregulator.be/sites/default/files/document/trde_2021.pdf

²⁶ [https://www.vlaamsenutsregulator.be/sites/default/files/document/trde_versie 2024.pdf](https://www.vlaamsenutsregulator.be/sites/default/files/document/trde_versie_2024.pdf)

Dit houdt ook in dat de bestaande delegatie aan de Vlaamse Nutsregulator om het model van het aanvraagdossier vast te stellen – dat verwerkt zat in het derde lid - in een apart lid wordt opgenomen.

- Er wordt in paragraaf 2 toegevoegd dat de Vlaamse Regering niet alleen de voorwaarden en de procedure tot toekenning, wijziging en opheffing van de leveringsvergunning kan regelen, maar ook de voorwaarden en procedure tot behoud van de leveringsvergunning. Dit verduidelijkt dat de vermelde voorwaarden niet alleen gelden bij de toekenning van een leveringsvergunning; de houder van een leveringsvergunning moet er na de toekenning blijvend aan voldoen. Artikel 3.2.15 van het Energiebesluit van 19 november 2010 volgt bijv. die logica al, gezien dat artikel vermeldt dat – na melding van een controlewijziging, fusie of splitsing aan de Vlaamse Nutsregulator door de houder van de leveringsvergunning – de leveringsvergunning behouden kan blijven, als de houder aan de voorwaarden van titel III, hoofdstuk II, afdeling I van het Energiebesluit van 19 november 2010 blijft voldoen. Daartoe vereist artikel 3.2.15 van het Energiebesluit van 19 november 2010 thans ook al dat de houder van een leveringsvergunning een aanvraag indient tot behoud van de leveringsvergunning.
- Aan paragraaf 2, tweede lid, 4° wordt een louter tekstuele verbetering aangebracht: niet de openbardienstverplichtingen opgelegd aan de leveranciers zijn *as such* een voorwaarde om de leveringsvergunning te behouden, wél de naleving ervan.

In artikel 4.6.9, §4 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt een verwijzing gecorrigeerd. De bestaande verwijzing naar artikel 4.1.35 bevat immers regels omtrent de *bemiddeling* door de Vlaamse Nutsregulator, terwijl artikel 4.6.9, §4 bepaalt dat “zonder voorafgaande bemiddeling, een *geschillenbeslechting* [kan] gevoerd worden”. Het strekt tot aanbeveling dat deze verwijzing wordt aanpast naar een verwijzing naar artikel 4.1.36 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, dat effectief de regels omtrent de *geschillenbeslechting* door de Vlaamse Nutsregulator bevat.

Artikel 2, artikel 3, 1°, 2°, 3°, artikel 5, 1°, 2°, 3°, artikel 6, en artikel 7 van het decreet van 26 april 2024 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de overdracht van taken van de energieregulator aan het VEKA in functie van de hervorming tot één overkoepelende Vlaamse nutsregulator worden opgeheven.

²⁷ Er dient op te worden gewezen dat de termijn uit artikel 4.3.1, §2 werd overgenomen in artikel 3.2.11 van het Energiebesluit van 19 november 2010. Het komt dan ook aan de Vlaamse Regering toe om de bepalingen van het Energiedecreet van 8 mei 2009 in lijn te brengen met deze gewijzigde decreetsbepaling. Bij tegenstrijdigheid primeren echter de bepalingen uit het Energiedecreet van 8 mei 2009.

Het VEKA ('expertisedossiers') en de netbeheerders ('standaarddossiers' inzake zonnepanelen) blijven conform de in het Energiebesluit opgenomen regels instaan voor de behandeling en het opvolgen van de aanvragen tot toekenning van groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong aan deze installaties, maar staan wel niet in voor de toekenning ervan. In dat kader hebben zij nood aan toegang tot de centrale databank om deze aanvragen te behandelen en de betrokken producenten informatie te kunnen geven over de stand van zaken inzake hun dossier.

- 1° wat betreft elektriciteit: de elektriciteitsdistributienetbeheerders, de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en de transmissienetbeheerder;
- 2° wat betreft gas: de aardgasdistributienetbeheerder en de beheerder van het vervoersnet;
- 3° wat betreft warmte of koude: de warmte- en koudenetbeheerders.

Op 19 september 2025 werd het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering 'tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2025, wat betreft de toekenning van groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen' door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd (VR 2025 1909 DOC.0832/1BIS). Dit voorstel beoogt het certificatenstelsel in overeenstemming te brengen met de Richtsnoeren staatssteun ten behoeve van klimaat, milieubescherming en energie 2022 (CEEAG), door geen certificatensteun meer toe te kennen voor productie tijdens elk kwartier met negatieve elektriciteitsprijzen, ten opzichte van zes opeenvolgende uren in de huidige regeling.

Artikel 23 en artikel 24

pagina 32 van 50

De Vlaamse Regering kan daarom een meldingsplicht opleggen aan de betrokken netbeheerders en leveranciers met betrekking tot de data waarover zij beschikken omtrent energieverbruik van de betrokken entiteiten. Momenteel kunnen de verplichtingen uit paragraaf 1, niet gehandhaafd worden omwille van het gebrek aan een decretale basis voor het gebruik van de verworven data omtrent energieverbruik, zoals de jaarlijkse totale hoeveelheid afgenomen elektriciteit en gas per afnamepunt of bijvoorbeeld, indien het een afnamepunt voor thermische energie betreft, de jaarlijkse totale hoeveelheid afgenomen thermische energie.

Een dergelijke informatieverplichting kan het Vlaamse Gewest instellen op grond van zijn materiële bevoegdheid ter zake (artikel 6, §1, VII, eerste lid, f) en h), van de BWHI. Het Vlaamse Gewest heeft namelijk de exclusieve bevoegdheid, voor wat betreft haar grondgebied, voor de hernieuwbare energiebronnen en het rationeel energiegebruik. Het Vlaamse Gewest kan in deze aangelegenheden aldus verplichtingen opleggen aan alle betrokken actoren op de energiemarkt, inclusief de transmissienetbeheerder en de beheerder van het aardgasvervoersnet. Deze exclusieve bevoegdheid van de gewesten werd in die zin ook reeds bevestigd in arrest nr. 140/2024 van 21 november 2024 van het Grondwettelijk Hof.³⁰

- 1° ze noodzakelijk zijn om de eigen bevoegdheden uit te oefenen;
- 2° de toepassing van de impliciete bevoegdheden maar een marginale weerslag heeft op de federale bevoegdheid;
- 3° de materie zich leent tot een gedifferentieerde regeling.

Die gegevens, vermeld in paragraaf 10, worden opgenomen in de databank voor energiegebruik en energieproductie, vermeld in artikel 12.5.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Ze zijn onder andere expliciet noodzakelijk voor de handhaving van deze verplichting. De toelichting (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 813/1 en 5) bij de doelstellingen enzovoort die is opgenomen in artikel 6 van het decreet van 22 oktober 2021, is daarbij verder van overeenkomstige toepassing. Voor zover de op te vragen gegevens überhaupt persoonsgegevens betreffen kan de rechtmatigheid van de verwerking worden gestoeld op artikel 6, lid 1, c), van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Omdat het niet uit te sluiten valt dat ook natuurlijke personen onder die verplichtingen vallen, moet het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) worden ingewonnen.

////////////////////////////////////

Daarnaast wordt voorgesteld om het zevende lid van artikel 7.7.3, §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 op te heffen. De opheffing beoogt een uniforme maximale termijn van vijf jaar vast te leggen voor alle uitstelregelingen die de Vlaamse Regering op grond van artikel 7.7.3, §1 kan vaststellen in het kader van de PV-verplichting. In de huidige regeling wordt voor het geval van sloop van een gebouw of vervanging van een dak een uitstel toegekend van maximaal vijf jaar, maar wordt deze termijn geschorst in geval van een beroep bij een administratief rechtscollege tegen de omgevingsvergunning voor sloop. Voor andere uitstelgronden is geen dergelijke schorsing voorzien. Deze ongelijke behandeling is moeilijk te verantwoorden en leidt tot een ongelijke rechtspositie tussen eigenaren, erfpachters en opstalhouders van gebouwen, wat problematisch is in het licht van het gelijkheidsbeginsel. Bovendien zorgt de bestaande schorsingsregeling voor bijkomende administratieve opvolging en onzekerheid voor zowel de aanvrager van het uitstel als voor de administratie. Door de schrapping van het zevende lid wordt vermeden dat uitstellen in de praktijk onbepaald kunnen blijven voortduren, en wordt het beleidsdoel van de PV-verplichting versterkt. Het vastleggen van een uniforme maximale uitsteltermijn van vijf jaar verhoogt de rechtszekerheid, vereenvoudigt de toepassing en uitvoering, en voorkomt dat de termijn van de verplichting via procedurele weg onevenredig wordt gerekend.

De term “gebouwen” wordt in artikel 7.8.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 steeds aangevuld met de term “gebouweenheden” – in artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 reeds gedefinieerd als “*de kleinste eenheid binnen een gebouw die voldoet aan al de volgende voorwaarden: a) geschikt zijn voor woon-, bedrijfsmatige, of recreatieve doeleinden of een gemeenschappelijk deel zijn; b) ontsloten worden via een eigen afsluitbare toegang vanaf de openbare weg, een erf of een gedeelde circulatieruimte; c) in functioneel opzicht zelfstandig zijn;*” - omdat de energieprestatieregelgeving in Vlaanderen in beginsel van toepassing is op gebouweenheden. Indien de Vlaamse Regering bv. zou beslissen om een minimaal te behalen energieprestatieniveau vast te leggen op basis van het energieprestatiecertificaat, is de verplichting overigens ook van toepassing op gebouweenhedenniveau aangezien energieprestatiecertificaten per gebouweenheid worden opgemaakt.

Artikel 29, 15°

Artikel 29, 13° en artikel 22, 4°

////////////////////////////////////

tekst en context van die bepalingen duidelijk blijkt dat de term “overheidsinstantie” wordt bedoeld. Dit wordt rechtgezet.

Artikel 31

Met het oog op het vereenvoudigen en optimaliseren in de toekomst van de financiële geldstromen die gepaard gaan met *Mijn VerbouwLening* en *Mijn VerbouwPremie*, en meer bepaald een vervroegde aanrekening van het bedrag van de premie waarop de kredietnemer gerechtigd is door de energiehuisen op het moment van het in opname gaan van de lening, wordt in de decretale basis voorzien om aan energiehuisen de mogelijkheid te bieden om de gegevens uit het uniek loket op te vragen en te verwerken. De voorziene werkwijze vereist immer de controlemogelijkheid door de energiehuisen met betrekking tot het premieverleden van de aanvrager, om aldus een dubbele financiering te kunnen vermijden. De verwerking van de gegevens uit het unieke loket is bijgevolg noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op grond van artikel 7.9.2/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 op de Vlaamse Energiehuisen rust (cfr. artikel 6, c), van de AVG: de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust). De reeds eerder in artikel 9.1.4 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 voor deze verwerking vastgelegde essentiële gegevens (o.a. verwerkingsverantwoordelijke, bewaartermijn,...) blijven onverkort van toepassing.

Artikel 32

Het huidige Vlaams Regeerakkoord vermeldt op pagina 48 dat de termijn voor de uitvoering van werkzaamheden om aan de renovatieplicht te voldoen en de termijn om bewijsstukken bij "Ingrijpende Energetische Renovaties" (IER) aan te leveren, wordt verhoogd naar 6 jaar.

Gelet op het feit dat een uitgevoerde IER dient te worden bewezen aan de hand van een EPB-aangifte moet de uiterste indientermijn voor het indienen van een EPB-aangifte na renovatie (artikel 11.1.8, §1/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009) ook worden verhoogd van 5 jaar naar 6 jaar.

Met het oog op de consistentie van de regelgeving omtrent het indienen van een EPB-aangifte zal ook de uiterste indientermijn voor nieuwbouw en gelijkaardig (artikel 11.1.8, §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009) worden verhoogd van 5 jaar naar 6 jaar.

Ter verduidelijking moet echter worden benadrukt dat deze verlenging van de termijnen enkel geldt voor de uiterste indientermijnen.

Artikel 11.1.8, §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bepaalt immers ook dat de EPB-aangifte voor nieuwbouw moet worden ingediend binnen een termijn van 12 maanden die ingaat van zodra een van de volgende voorwaarden is vervuld:

1° de ingebruikname van het gebouw, waarbij bij een nieuwbouw dit moment ten laatste steeds de eerste domiciliëring van natuurlijke personen in een gebouw of de vestiging van een maatschappelijke zetel van een rechtspersoon in een gebouw is; 2° het beëindigen van de vergunnings- of meldingsplichtige werken of handelingen.

De voorgestelde wijziging van de uiterste indientermijnen laat deze termijnen aldus onverlet.

Het ontwerpdecreet bevat een inwerkingtredingsbepaling die bepaalt dat de voorgestelde wijzigingen in werking zullen treden vanaf 1 maart 2026.

Artikel 33

Al in de herziening uit 2018 van de vorige EPBD-richtlijn werd aan niet-residentiële gebouwen met een installatie voor ruimteverwarming of koeling van minstens 290 kW de eis opgelegd om tegen 2025 een gebouwautomatisering en -controlesysteem – de zogenaamde “BACS” – te installeren. In de nieuwe EPBD-richtlijn van 2024³² wordt een strengere eis bepaald die hier ook toegevoegd wordt. Zo wordt de drempelwaarde van 290kW tegen 31 december 2029 verlaagd naar 70kW, wat een grote uitbreiding van het toepassingsgebied met zich zal meebrengen. Daarnaast zullen de gebouwautomatisering en -controlesystemen ook de binnenmilieukwaliteit moeten monitoren. In artikel 1.1.3, 17° van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt ook de definitie van “binnenmilieukwaliteit” opgenomen zoals bepaald door de nieuwe EPBD-richtlijn.

Verder wordt bepaald dat de Vlaamse Regering de verplichting tot het plaatsen van een gebouwautomatisering en -controlesysteem kan leggen bij de eigenaar of gebruiker van het gebouw of de installatie. Immers, niet-residentiële gebouwen worden vaak casco verhuurd, waarbij de huurder de volledige installaties laat plaatsen. Het is logisch dat de huurder dan ook verantwoordelijk is om die installaties van een gebouwautomatisering en -controlesysteem te voorzien.

In de richtlijn worden de eisen waaraan de gebouwautomatisering en -controlesystemen moeten voldoen, net als de manier waarop de drempelwaarden van 70kW en 290kW moeten worden berekend, maar heel summier beschreven. Het is nodig om hiervoor meer praktische regels op te leggen. Hiervoor wordt een delegatie naar de Vlaamse Regering voorzien.

Onderstaande beschrijving beoogt een inzicht te geven aan welke eisen de systemen zullen moeten voldoen:

1. De gebouwautomatisering en -controlesystemen voldoen aan klasse B, zoals beschreven in de NBN EN ISO 5120-1:2022, en voldoen bijkomend ook aan eisen A en B uit de onderstaande vereisten.

OF

2. De gebouwautomatisering en -controlesystemen voldoen aan onderstaande eisen. De technische bouwsystemen die we in de punten A tot D beschouwen zijn centrale technische bouwsystemen voor:

- Verwarming
- Koeling
- Ventilatie
- Sanitair warm water, indien gekoppeld aan een centrale opwekker

- A. Het gebouwautomatisering en -controlesysteem moet het energieverbruik **monitoren en bijhouden**.

- a. Volgende energiegebruiken moeten gemonitord worden:

1. Elektriciteit:
 - Afname van het net
 - Injectie in het net
 - Eigen productie
 - Elke elektrische centrale opwekker
2. Aardgas:
 - Afname van het net
 - Indien meerdere aardgasverbruikers, meting per stookplaats

³² Richtlijn (EU) 2024/1275 van 24 april 2024 betreffende de energieprestatie van gebouwen.

3. Andere brandstof:
 - Meting per stookplaats
 4. Warmte:
 - Aftakking per gebouw van het warmtenet
 - b. De meters moeten voldoen aan de kwaliteitsvoorwaarden van het EPC Niet-Residentiële gebouwen
 - c. De elektriciteitsmeters moeten minstens op kwartierbasis uitgelezen worden, de andere meters moeten minstens op uurbasis uitgelezen worden.
 - d. De data moeten minstens voor 5 jaar bijgehouden worden. De eerste 13 maanden moeten deze bijgehouden worden in de granulariteit zoals beschreven in lid c. Nadien mag de data geaggregeerd worden op maandbasis.
- B. Het gebouwautomatisering en -controlesysteem moet **communicatie** met verbonden technische bouwsystemen in het gebouw mogelijk maken, en interoperabel zijn met technische bouwsystemen van verschillende soorten technologieën, toestellen en fabrikanten.
- Concreet wordt interoperabiliteit geïmplementeerd via twee belangrijke mechanismen voor gegevensuitwisseling die naast elkaar kunnen bestaan door gegevens uit te wisselen:
- Gestandaardiseerde protocollen (ISO, EN, ...)
 - API's, software of data-uitwisselingsstandaarden die definiëren hoe gegevens worden uitgewisseld.³³
- C. Het gebouwautomatisering en -controlesysteem moet het energieverbruik **analyseren en bijsturen** indien nodig.
- a. Het energieverbruik moet gevisualiseerd worden per energiedrager en per meter voor verschillende periodes, bijvoorbeeld via grafieken of tabellen.
 - b. Het bovenstaande moet kunnen vergeleken worden met historische referenties, periodes, targets en andere meters of energiedragers van hetzelfde of andere gebouw(en)en.
 - c. Er moet per energiemeter één alarm voorzien worden, dat tijds- en/of gebruiksgebonden ingesteld kan worden (bijvoorbeeld 's nachts mag het elektriciteitsgebruik niet hoger oplopen dan xx kWh).
 - d. Er moet een procedure aanwezig zijn om met alarmen om te gaan. Deze procedure moet onder andere vermelden hoe de alarmen worden opgesteld, op welke manier deze alarmen verstuurd worden, wanneer deze verstuurd worden, naar wie en welke acties er ondernomen worden wanneer deze persoon een alarm ontvangt.
- D. Het gebouwautomatisering en -controlesysteem moet de **energie-efficiëntie** van technische bouwsystemen controleren en optimaliseren:
- a. Rendementsverliezen van technische bouwsystemen opsporen:

De goede werking van de technische bouwsystemen moet geëvalueerd kunnen worden. Indien de opwekker zelf beschikt over metingen/diagnostische functies is het voldoende dat deze gegevens uitgelezen worden. Indien niet dienen er bijkomende systemen/meters geïnstalleerd te worden die rendementsverliezen kunnen opsporen.
 - b. De technische bouwsystemen regelen zodat deze optimaal kunnen werken.
 - c. Wanneer er verschillende systemen aanwezig zijn die zorgen voor verwarming en koeling in dezelfde ruimte, dan moet er een regeling aanwezig zijn om energievernietiging te voorkomen.

³³ Een **application programming interface**, afgekort tot **API**, is een verzameling definities op basis waarvan een computerprogramma kan communiceren met een ander programma of onderdeel, meestal in de vorm van bibliotheken.

De Vlaamse Regering kan daarom een meldingsplicht opleggen aan de betrokken netbeheerders en leveranciers met betrekking tot de data waarover zij beschikken omtrent energieverbruik van de betrokken entiteiten.

Een dergelijke informatieverplichting kan het Vlaamse Gewest instellen op grond van zijn materiële bevoegdheid ter zake. Het Vlaamse Gewest heeft op land namelijk de exclusieve bevoegdheid voor het rationeel energiegebruik. Het komt het Vlaamse Gewest toe om in deze aangelegenheid verplichtingen op te leggen aan alle betrokken actoren op de energiemarkt, inclusief de transmissienetbeheerder en de beheerder van het aardgasvervoersnet. Deze exclusieve bevoegdheid werd in die zin overigens nogmaals bevestigd bij arrest nr. 140/2024 van 21 november 2024 van het Grondwettelijk Hof.

- 1° ze noodzakelijk zijn om de eigen bevoegdheden uit te oefenen;
- 2° de toepassing van de impliciete bevoegdheden maar een marginale weerslag heeft op de federale bevoegdheid;
- 3° de materie zich leent tot een gedifferentieerde regeling.

Die gegevens, vermeld in paragraaf 4, worden opgenomen in de databank voor energiegebruik en energieproductie, vermeld in artikel 12.5.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Ze zijn onder andere expliciet noodzakelijk voor de handhaving van deze verplichting. De toelichting³⁴ bij de doelstellingen enzovoort die is opgenomen in artikel 6 van het decreet van 22 oktober 2021, is daarbij verder van overeenkomstige toepassing. Voor zover de op te vragen gegevens überhaupt persoonsgegevens betreffen kan de rechtmatigheid van de verwerking worden gestoeld op artikel 6, lid 1, c), van de algemene

////////////////////////////////////

Het handhaven van de verplichtingen die voortvloeien uit artikel 11.2.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt tevens expliciet opgenomen in de doelstellingen van de databank voor energiegebruik en energieproductie (ontworpen artikel 12.5.1, §1, tweede lid, 15° van het Energiedecreet van 8 mei 2009).

Dit artikel past het toepassingsgebied van de renovatieverplichting aan. De term 'notariële overdracht' wordt aangepast naar 'verkoop, ruil of schenking'. En wordt de uitzondering voor declaratieve akten opgeheven.

Aangezien het translatieve, dan wel declaratieve karakter van de notariële akte niet altijd gemakkelijk te bepalen is en de term 'overdracht' in het toepassingsgebied verwarrend en onduidelijk is, zowel voor professionals (notarissen, makelaars...) als voor de nieuwe eigenaars, wordt deze term aangepast naar 'verkoop, ruil en schenking' omdat dit duidelijk afgeleide rechtshandelingen zijn.

Daarnaast werd in de Beleids- en Begrotingstoelichting 2025 opgenomen dat de EPC-verplichting en renovatieverplichting bij de inbreng in de huwgemeenschap zou weggewerkt worden aangezien dit zeer onrechtvaardig aanvoelde en een belemmering was voor gehuwden die een wijziging wilden doen aan hun huwelijksstelsel. Door de term 'notariële overdracht' aan te passen naar 'verkoop, ruil of schenking' wordt aan deze bezorgdheid tegemoet gekomen.

Tot slot wordt ook een uitzondering op de renovatieverplichting voorzien wanneer een gebouw het voorwerp is van een onteigening, afgehandeld door het federaal comité tot aankoop van onroerende goederen of door de dienst, bevoegd voor vastgoedtransacties binnen de Vlaamse Belastingdienst. Bij onteigeningen is het doel immers niet het realiseren

pagina 42 van 50

- ## Artikel 39

////////////////////////////////////

In geval van een schuldvordering bij faillissement is de kwalificatie telkens van belang: als de op grond van het Energiedecreet van 8 mei 2009 opgelegde administratieve boetes heden niet langer van enig wettelijk voorrecht genieten, is het meer bepaald de vraag of de daarmee corresponderende schuldvorderingen hetzij kwalificeren als 'schulden in de boedel', hetzij als 'boedelschulden/schulden van de boedel'. Die laatstgenoemde categorie schulden krijgt bij uitbetaling voorrang op de eerstgenoemde categorie, en is zodus voor de schuldeiser iets gunstiger. De correcte kwalificatie is echter in geen geval zonneklaar. De kans dat als niet-bevoorrechte schuldeiser het Vlaamse Gewest bij afwikkeling van een faillissement nog zal worden vergoed nadat eerst de bevoorrechte schuldeisers zijn vergoed is echter klein tot onbestaande, waardoor het onderscheid tussen 'schulden in de boedel' en 'boedelschulden/schulden van de boedel' dus eerder academisch is. Pas na de bevoorrechte schuldeisers zullen immers de niet-bevoorrechte schuldeisers pondspondsgewijs op basis van de nog resterende activa worden vergoed. Een pondspondsgewijze verdeling van 'niets' is immers nog steeds 'niets'.

Ten einde mogelijke verwarring of juridische onduidelijkheid te vermijden moet de verwijzing naar artikel 73 van het kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving van 22 maart 2019 worden vervangen door een verwijzing naar "Artikel 71, §3 van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving". Het nieuwe Kaderdecreet Vlaamse Handhaving (KVH) bevat immers een inhoudelijk gelijkaardige regeling voor dat algemeen voorrecht (artikel 71, §3 KVH).

Een verkeerde verwijzing naar de oude benaming van de VREG wordt rechtgezet in het decreet van 19 april 2024.

Artikel 73

Dit is de inwerkingtredingsbepaling.

De inwerkingtreding van de wijzigingen ten gevolge van de invoering van het nieuwe Strafwetboek, worden afgestemd op de gekende datum van inwerkingtreding van dat Strafwetboek, te weten 8 april 2026.

Brussel, 24 oktober 2025.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE

////////////////////////////////////